

[Ove Hansen.]

Da vi forrige år og sidste år havde den store omlægning af byrdefordelingen til behandling, pegede mit parti på de mange uheldige sider af omlægningen. Vi frarådede regeringen at gennemføre lovforslagene dengang, og det samme gjorde de kommunale organisationer, men selv de meget stærke argumenter mod lovforslagene var nytteløse. Forslagene skulle gennemføres, og regeringspartierne gennemførte dem alene.

Lovforslaget her er i virkeligheden en bekræftelse på, at regeringen nu har fortrudt ændringerne i byrdefordelingen, ja, nogle af bestemmelserne er allerede fjernet, og jeg skal ikke på nogen måde bebrejde regeringen, at den er kommet på bedre tanker. Ved tidligere drøftelser af en omlægning af byrdefordelingen har jeg gjort opmærksom på, at dersom en retfærdig udligning skal tilvejebringes, må ikke alene kommunernes beskatningsgrundlag, men også kommunernes udgiftsbehov indgå i ordningen, og jeg forstod også, det var det, hr. A. Chr. Andersen nu var inde på. Vi stillede derfor dengang forslag om at udligne efter objektive kriterier, men vort forslag blev afvist, desværre. Regeringen har i mellemtiden indset det berettigede i vort forslag og foreslår nu en udligning kommunerne imellem baseret på objektive kriterier, og det kan jeg kun takke regeringen for.

I første omgang tager lovforslaget dog kun sigte på, at vejrefusionerne, som vi hidtil har kendt dem, skal ophøre, og at der i stedet ydes kommunerne tilskud efter objektive kriterier. Amtskommunerne, forstår jeg, skal dog i hvert tilfælde i begyndelsen ikke have del i denne omlægning, idet fordelingen efter objektive kriterier alene gælder kommunerne. For amtskommunerne betyder ophævelsen af vejrefusionen, at de for eftertiden må undvære tilskud fra staten til vejarbejder, men som kompensation sker der en forøgelse af det amtsskommunale skattegrundlagstilskud, hvortil kommer, at staten i større omfang tager sig af de større hovedlandeveje og på den måde i nogen grad, men heller ikke mere, aflaster amtsskommunerne for visse udgifter.

For de tre hovedstadsamter betyder ophævelsen af vejrefusionen så afgjort en forringelse, idet disse amtsskommuner ikke modtager amtsskommunale skattegrundlags-

tilskud. Også Københavns og Frederiksberg kommuner får vel en ringere stilling efter lovforslaget her. Man siger, at man afventer en ny hovedstadsordning, men skulle en sådan komme — jeg tror nok, der går nogen tid endnu — skal disse kommuner og amtsskommuner her i hovedstadsområdet alligevel ikke regne med bidrag fra statens side.

Jeg forstår af ministerens bemærkninger til lovforslaget, at såvel Kommunernes Landsforening som Amtsrådsforeningen har accepteret lovforslaget, dog har Kommunernes Landsforening visse indvendinger at gøre mod det såkaldte udgiftsbehovstal. Vi håber, at vi i folketingsudvalget får lejlighed til en grundig undersøgelse og behandling af hele problematikken omkring udgiftsbehovstallene.

Et andet og betydningsfuldt punkt i lovforslaget vil være, hvor stort et tilskud der årligt af statskassen skal ydes kommunerne, beregnet efter objektive kriterier. Lovforslaget angiver ikke noget beløb, men af bemærkningerne fremgår det, at ministeren regner med cirka 500 mill. kr. til fordeling blandt kommunerne. De kommunale og amtsskommunale vejudgifter andrager formentlig i indeværende regnskabsår henved 3 milliarder kr., så de 500 mill. kr. kan jo ikke siges at være et særlig stort beløb, navnlig når man tager i betragtning, at de motorkørende vel i indirekte skatter betaler måske henved 5 milliarder kr. om året. Jeg forstår, at langt størsteparten af dette beløb skal indgå i statskassen, selv om der her er tale om penge, der vel må siges at være øremærket. I lovforslagets § 1, pkt. 6, stk. 1, står der, at der af statskassen ydes et årligt tilskud til primærkommunerne, men tilskuddets størrelse fastsættes af indenrigsministeren for en 3-årig periode ad gangen med tilslutning fra finansudvalget. Jeg tror også, der er grund til at se lidt nærmere på denne bestemmelse i lovforslaget i det folketingsudvalg, jeg forventer nedsat.

For kommunerne og amtsskommunerne medfører denne omlægning, hvis man skal planlægge og arbejde på længere sigt, nogle vanskeligheder, for hidtil har man med nogenlunde nøjagtighed kunnet fastsætte refusionsbeløbets størrelse på en kommunes regnskabsoverslag. Jeg tror ikke, det i fremtiden vil gå slet så let, men også her forstår